

Jednou budem dál aneb dvacet let od pádu totalitních režimů v Evropě

PRAHA – V České republice, stejně jako v mnoha zemích bývalého východního bloku, si tento rok připomínáme dvacáté výročí pádu železné opony. Jubileum je spjato s mnoha kulturními událostmi, které mají zachytit tehdejší atmosféru a názory bezprostředních účastníků události vedoucích až k pádu komunistických režimů v Evropě.

Snažila se o to i akce pořádaná Československou církví evangelickou (dále ČCE) na německém velvyslanectví v Praze v sobotu 17. října. „Období totality bylo v naší části Evropy jevištěm, na němž se ode-

hrávaly tragédie, a na kterém současně hledali svou cestu jednotlivci i skupiny a společnosti, jimž byla blízká témata spravedlnosti a svobody,“ řekl představitel ČCE Joel Ruml. Jedním z vrcholů setkání byl rozhovor novináře Petra Broda s přední českou socioložkou a kandidátkou do parlamentu za Stranu zelených Jiřinou Šiklovou. Zabývali se hlavně otázkou, jak dnes vidíme dobu převratu a co z ní vzešlo. „Já jsem neočekávala ráj na zemi“, prohlásila a dodala, že klíč k obrodě společnosti vidí ve výměně současné politické scény, která je dodnes

poznamenaná minulým režimem.

Železná opona byla od svého počátku v roce 1948 až do svého pádu v prosinci 1989 symbolem nesvobody a politického rozdělení zemí západního a východního bloku v období studené války. Jejím základem nahrála rozpadající se Sovětský svaz. Vše začalo uvolněním hranic v Maďarsku v létě 1989, které odstartovalo pád režimů v ostatních satelitních zemích SSSR. Mezi oběti železné opony patří jak civilisté, z nichž ne vždy se jednalo o „narušitele“, tak příslušníci pohraniční stráže.

JANA SKOPCOVÁ

Soud chce odkrýt Krakatici

PRAHA – Spor bývalého ministra vnitra Ivana Langera s mediální společností Mafra se opět řešil na půdě Městského soudu v Praze. Ivan Langer loni podal na společnost žalobu a v pondělí 19. října 2009 došlo v této věci k dalšímu jednání. Bývalý ministr žádá omluvu za sérii článků, které publikoval deník MF Dnes a zpravodajský server iDnes.cz od 19. září 2008. Podle Langera články obsahují řadu nepravdivých tvrzení. Redaktoři zmiňovaného deníku politika označili za spolupracovníka bývalého

šéfa podsvětí Františka Mrázka. Právní zástupkyně Mafrы Helena Chaloupková uvádí, že články vycházely z důvěryhodných zdrojů a jsou tedy pravdivé.

Důkazů k dané věci má soud k dispozici hodně. To nejdůležitější však soudkyně Jaroslava Lobotková chybí. Tím je utajovaný spis zvaný Krakatice, který obsahuje všechna jména osob napojených na Mrázka. Tento dokument má momentálně Inspekce ministerstva vnitra, proto soudkyně jednání odročila na 11. ledna 2010.

V roce 2000 Langer lobboval za podnikatele Ludka Svobodu, který chtěl společně s podnikatelem Ivanem Kyselým koupit firmu Inženýrské a průmyslové stavby. Ve stejnou dobu Langer přijal od Kyselého částku dva miliony korun, což prý nebyl úplatek, ale obyčejná půjčka. To, že za celým obchodem stál právě Mrázek, Ivan Langer popírá.

Při soudním přelíčení se člen ODS Ivan Langer chtěl k celé kauze osobně vyjádřit, nicméně soudkyně jeho vyjádření nepovažovala za nutné.

KATEŘINA CIBOROVÁ

FOTO: JOSEF ČERNÝ

„Bytí stále ještě předchází vědomí,“ říká bývalý prezident Václav Havel

Během těchto dvaceti let po převratu se zvedla ekonomika a vrátili ptáci do lesů, ale jak je na tom naše společnost s mravností?

Tak se ptali na čtvrteční tiskové konferenci v čele s exprezidentem Václavem Havlem bývalí členové Občanského fóra – Alexandr Vondra, Michael Žantovský a Jiří Křížan. Konference, pořádaná k výročí Sametové revoluce, proběhla příznakově v divadle Na Zábřadlích, kde se podobně setkání konalo právě před dvaceti lety. Havel, symbolicky oblečený do stejných kalhot jako tenkrát, zde stručně porovnával současnou situaci se situací porevoluční a za hlavní dědictví totalitní doby označil právě ztrátu mravnosti, z níž se teprve může rodit demokratický stát.

K situaci ale s typickým havlovským pochopením podotkl, že komunismus byl poprvé v dějinách lidstva, proto je poprvé i postkomunismus, a tak se stále ještě učíme, jak se s ním vypořádat. Přestože to jde pomalu, ideály revoluce – občanská společnost, právní stát a nedotknutelnost lidských práv – jsme podle Havla neopustili. Překážkou rychlejšího rozvoje zdejší občanské společnosti je podle něj i pomalý růst podnikatelské vrstvy, na níž do jisté míry občanská společnost stojí.

I přes Křížanův názor, že naší zemi v mnohém brzdí nedostatečné vyrovnání se s komunismem v duchu hesla: nejsme jako oni, Havel zdůraznil, že hlavně mladí lidé ne-

достatečně nazírají na mnohé činy na pozadí dobové atmosféry. To pak vede ke zkrácenému obrazu a následnému plošnému odsudku, který naší společnosti může ublížit možná více, než přílišná tolerance.

V tomto kontextu se znovu objevila pochybnost nad přítomností nezreformované KSČM v parlamentu. „KSČM je jako balvan, který leží na politice, ale zdaleka to není hlavní problém,“ poznamenal k tématu Havel. Jako větší úskalí současné politické situace popsali spolu s Vondrou určitou ideovou vyprázdňenost politických stran, která vede k „technologizaci moci“. Politické strany, produkty života v občanské společnosti, by měly v Havlově pojetí fungovat spíše jako centra politického uvažování, ale neměly by být státem samým. Stejně tak kritizoval i programy jednotlivých stran, které jsou zaměřené v první řadě na materiální statky, a až poté se věnují rozvoji ducha a kultury. Stejně jako za socialismu „bytí předchází vědomí“ místo, aby tomu bylo naopak.

„Narozdíl od přelomové doby před dvaceti lety, klima, které bylo tenkrát tak příznivé revoluci, teď není tak jasné,“ řekl Havel.

Přesto ani v současné politické krizi kolem Lisabonské smlouvy nevidí bývalý prezident situaci tak tragickou. Domnívá se, že to zvládneme jako před dvaceti lety, když na nás byly upřeny zraky Evropy, i když tenkrát jsme byli vzorem a teď je to poněkud jinak...

KATEŘINA SOUČKOVÁ

krátce z domova i ze světa

■ Kalousek chce další balíček

Miroslav Kalousek ve středu navrhl, aby vláda Jana Fischera začala připravovat další Janotův balíček. Důvodem jsou letošní neuskutečněné předčasné volby. Tím pádem se musí současně s rozpočtem na příští rok stanovit limity pro rok 2011. Vláda počítá s deficitem 163 miliard pro příští rok, ale v roce 2011 má stoupnout na 184 miliard korun. Druhý balíček, by měl umožnit zesílené vlády dosáhnout v roce 2011 rozpočtu s deficitem menším, než právě schvaluje pro příští rok.

■ Léky proti chřipce opět volně dostupné

Klasické léky proti chřipce si od středy opět budeme moci koupit do zásoby a ve více lékárnách. Stačí mít u sebe pouze občanský průkaz. Do této doby musely lékárny vše hlásit do centrální databáze. Opatření mělo zabránit narkomanům, kteří léky zneužívali pro výrobu pervitinu, aby je odkupovali ve velkém množství. Úřad pro ochranu osobních údajů došel k přesvědčení, že databáze zákazníků je nezákonná.

■ Třináctým nalezcem v Hloubětíně je Richard

Ve středu v podvečer byl nalezen další novorozenec v hloubětínském babyboxu. Chlapeček, který dostal jméno Richard, byl ihned předán do rukou lékařů a v současné době je v dobrém stavu. Jedná se o třináctý případ odloženého dítěte v Hloubětíně a dvacátý šestý v České republice. Po celé republice jich momentálně funguje dvacet osm a první byl zaveden již v lednu roku 2005.

■ Extrémisté znovu pochodovali Prahou

Přibližně pět desítek příznivců hnutí Dělnická mládež se večer rozhodlo vyjádřit nesouhlas s ranním zatčením několika přívrženců této organizace, která je napojena na pravicovou Dělnickou stranu. Jako první zastávku si vybrali sídlo vlády. Poté pokračovali dál do Bartolomějské ulice k sídlu policie, kde probíhaly výslechy zadržených.

PETRA DOLEŽALOVÁ

■ Rakousko rehabilituje dezertéry

Po 64 letech byl v Rakousku přijat zákon, který definitivně očistil dezertéry z nacistického wehrmachtu. Poslanci vládní koalice ho konečně přijali ve středu večer, ačkoli, jak prohlásila ministryně spravedlnosti Claudia Bandionová-Ortnerová, po tolika letech jde o rozhodnutí ryze symbolické. Zákon anuluje veškeré rozsudky vztahující se nejen na vojenské dezertéry a odbojáře, ale i na osoby s dědičným handicapem odsouzené ke sterilizaci nebo k potratům. Verdikty týkající se homosexuality, které zahrnují i zneužívání nezletilých, se budou posuzovat individuálně. V roce 2002 došlo ke zrušení válečných rozsudků také v Německu.

■ Novým vůdcem ETA je žena

Na místo Aitora Elizarána Aguilara, bývalého předáka Baskické separatistické organizace, s největší pravděpodobností nastoupila žena. Matka malého dítěte Iratxe Sorzabal Diaz je nyní podle španělské policie nejvýznamnější členkou organizace. V 90. letech se účastnila nejméně

dvacetí útoků a tří vražd. V roce 1997 byla zatčena a poslána do francouzské věznice, po tech letech se však vrátila do Španělska, kde v teroristických aktivitách pokračovala. ETA zahájila svou činnost před 41 lety, od té doby má na svědomí smrt 820 lidí.

■ Další střelba v ulicích Islámábádu

Pákistánský brigádní generál a jeho řidič zemřeli ve čtvrtek ráno po palbě na armádní vozidlo, ve kterém cestovali. K útoku se zatím nikdo nepřihlásil, obecně se však připisuje islamistickým povstalcům. Islamábád je v posledních dnech centrem mnoha nepokojů. V úterý si sebevražedný atentát povstalců na půdě mezinárodní islámské univerzity vyžádal osm mrtvých a několik desítek zraněných. Univerzita je nyní spolu s dalšími školami uzavřena, hrozí další útoky.

■ Clintonová: Sankce pro KLDK trvají

Americká ministryně zahraničí Hillary Clintonová dnes ráno prohlásila, že dokud Pchjongjang nepřistoupí na snížení počtu svých jaderných zbraní, USA sankce proti KLDK neuvolní. Podle Clintonové je třeba „trvat na nezvratných krocích k úplné denuklearizaci“. Mezinárodní jednání o severokorejském jaderném programu začala před 6 lety, v červnu však byla KLDK potrestána Radou bezpečnosti OSN za provádění dalších nukleárních testů. Nyní KLDK naznačila, že má zájem na vylepšování vztahů s USA, a to když před časem propustila dvě americké novinářky.

ALENA NEUBAUEROVÁ

Biden přilétá hojit rány

Rozhovory s Bidenem by českým politikům mohly poskytnout lepší vyjednávací pozici
Foto: archiv

Americký viceprezident Joe Biden včera zahájil svou středoevropskou misi návštěvou Polska. Důvodem jeho cesty je uklidnění vášní, které rozvířilo náhlé zastavení projektu protiraketového štítu Obamovou administrativou.

Své rozhodnutí Barack Obama telefonoval premiéru Tuskově 17. září, tedy v den, kdy si Poláci připomínali 70. výročí vpádu sovětských vojsk. „Polsko je jedním z nejbližších amerických spojenců, který si už dávno získal srdce Američanů,“ napravlal poněkud necitlivé načasování Joe Biden na tisko-

vé konferenci po setkání s polským premiérem Tuskem. Z jejich schůzky vyplynula dohoda o umístění amerických mobilních raket SM3, jež by měly být součástí nového systému obrany vůči střelám krátkého a středního doletu ze zemí jako je Írán.

Detaily celé koncepce měly zaznít za zavřenými dveřmi na jednání s polskými politiky, na veřejnost se však tyto podrobnosti nedostaly. Na otázku, kdy by se měl celý projekt stát skutečností, prý Biden dal svou odpověď jen prezidentu Lechu Kaczyńskému. Obecně se před-

pokládá, že by systém mohl začít fungovat v roce 2015.

Součástí Bidenovy diplomatické cesty ve střední Evropě je návštěva Rumunska a následně Česka, kam dorazí dnes večer. I v Praze bude hlavním programem upevňování vzájemných vazeb a ujištění ze strany americké administrativy, že se s českou pomocí na protiraketovém štítu i nadále počítá. Blížší informace o jeho návštěvě v Čechách však nejsou známy, z čehož vyjádřil své obavy bývalý premiér Mirek Topolánek: „Bojím se, že Biden sem s ničím konkrétním nepřijede.“ Náhradním tématem by v takovém případě mohlo být jednání o nákupu akcií ropovodu TAL, který by Česko mohl zásobit ropou z italského Terstu. Na jeho provozu se podílí americká petrolejářská společnost ExxonMobil vlastnící 16 % akcií. Rozhovory s Bidenem by českým politikům mohly poskytnout lepší vyjednávací pozici. „Určitě to bude téma, na které přijde řeč. Podpora americké vlády by se hodila,“ potvrdil domněnky člen poslaneckého klubu ČSSD, jenž si nepřál být jmenován. Zajištěním náhradního zdroje ropy by se dalo předejít krizovým scénářům, které by nastaly v případě zastavení provozu ruského ropovodu Družba.

ADAM PLECHATÝ

Prezidentské volby na Ukrajině jsou za dveřmi

Ukrajinci šli k volebním urnám naposledy v listopadu 2004. Prezident volený přímo musí být starší 35 let. Další volby mají být 17. ledna 2010. Oficiální volební kampaň už odstartovala. I když zápas teprve začíná, už minule se ukázalo, že to bude boj na ostří nože.

Kandidáti, kteří mají reálnou naději získat prezidentské křeslo, jsou tři. Premiér a poražený z minulých prezidentských voleb z roku 2004 Viktor Janukovyč je lídrem proruské Strany regionů. Podle předběžných průzkumů by dostal hlas od 25–30 % Ukrajinců. Druhým kandidátem je současná premiérka Julija Tymošenková. Plynová princezna, jak se jí přezdívá kvůli atraktivnímu vzhledu a jejím aktivitám v plynárenském průmyslu, stojí v čele strany Blok Julije Tymošenkové. Zatím by jí volilo 15–20 % občanů. Posledním z kandidátů je prozápadní politik a bývalý předseda parlamentu pětáctiletý Arsenij Jaccenjuk, kterému se díky relativně mladému věku a ambicím říká ukrajinský Obama. Získal si sympatie 10–15 % obyvatel. Také strana Naše Ukrajina vyšle do voleb na post prezidenta svého kandidáta. Nebude jím nikdo jiný než současný ukrajinský prezident Viktor Juščenko. Tomu se ale příliš mnoho šancí nedává, protože by zatím získal pouhých 2–4 % hlasů.

Volby na Ukrajině sleduje USA, západní i východní Evropa. Pořád se totiž opakuje otázka, kam bude Ukrajina dále směřovat. Pokud i tentokrát vyhraje někdo z prozápadně orientovaných politiků, bude mít Ukrajina stále zájem stát se členem NATO a zařadit se i do dalších západních struktur, například do Evropské unie.

Jak je vidět z posledních průzkumů, volby by vyhrál proruský orientovaný premiér Janukovyč a Ukraji-

na by obrátila svoji politiku směrem na východ – k Rusku. Oranžový blok prozápadně orientovaných politiků by se musel spojit, aby zvrátil vítězství na svou stranu, což zatím nepřichází v úvahu kvůli sporům premiérky Julije Tymošenkové a současného prezidenta Viktora Juščenka.

Moskva v čele s prezidentem Dmitrijem Medveděvem se také začala chystat na ukrajinské volby a hned se objevil první skandál. Ruský prezident napsal svému ukrajinskému protějšku dopis, kterým chtěl prozkoumat šance kandidátů na zvolení a ochotu spolupracovat. V něm obvinil ukrajinského prezidenta z protiruské politiky a připomněl mu horké chvíle ve vzájemných vztazích. Kreml také tvrdě odsoudil Juščenkovu podporu Gruzie v loňské válce o Jižní Osetii. Posledním konfliktem byla plynová krize v lednu 2009, která zasáhla nejen Ukrajinu, ale i celou Evropu, kdy se ruský plynárenský koncern Gazprom nedohodl s Ukrajinou na cenách dodávek plynu.

Těmito kroky se Kreml jasně snaží ovlivnit předvolební atmosféru na Ukrajině a podpořit tak proruský smýšlejšího staronového kandidáta Viktora Janukovyče. Na něj už v roce 2004 neúspěšně vsadil tehdejší ruský prezident Vladimir Putin. Spekuluje se, že by Kreml mohl podpořit i prozatím neznámého kandidáta Arsenija Jaccenjuka, který ve vysílání ruského rádia Echo Moskvy prohlásil, že současný prezident zavdává mnoho příčin proto, aby jeho politika mohla být považována za antiruskou. Zároveň řekl, že nepodporuje jednání gruzínského prezidenta v kavkazském konfliktu. Sice souhlasí se vstupem Ukrajiny do Evropské unie, ale o vstupu země do NATO se vyjadřuje opatrně.

ANNA KOTTOVÁ

komentář

Kauza Karadžić konečně pokračuje

Atmosféra v Haagu houstne. Ačkoli se Karadžić snažil ze všech sil o desetiměsíční odklad procesu, soud jeho žádost zamítl. Konečně se tak dočkáme napínavého pokračování loňského července, kdy byl Karadžić dopaden srbskou policií. Pod identitou záračného lékaře Dragana Dabiče se bývalému bosenskosrbskému státníkovi dařilo ukrývat před spravedlností neuvěřitelných třináct let.

Radovan Karadžić spolu s Ratkem Mladičem je považován za jednoho z hlavních iniciátorů válečných zločinů v Bosně a je mimo jiné viněn z genocidy a ze zločinů proti lidskosti. Čtyřiašedesátiletý „řezník z Bosny“ stane před Mezinárodním soudním tribunálem v Haagu poprvé v pondělí 26. října. Mají tak pozůstatí po obětech konečně naději na spravedlnost? V každém případě se jedná o významnou událost pro mezinárodní právo.

Fakt, že by někdy mohlo dojít k řádnému soudu s bývalými hlavními aktéry bosenské války, se vždy zdál spíš nereálný. Bývalí Karadžićovi rivalové, předáci z nepřátelkých stran Tudžman i Izetbegović, zemřeli dříve, než je mohl stihnout trest. O Karadžićovi jsme dlouhá léta neslyšeli. Až teď může mezinárodní tribunál OSN v Haagu naplnit své poslání a nabídnout alespoň malou kompenzaci válečných hrůz.

I když jde o běh na dlouhou trať, což dokládá i obžalovací spis o bezmála milionu stranách, konečně se případ pohne kupředu. Karadžićovi hrozí doživotí. Sám si toho je vědom a hraje o čas. Stěžuje si, že soud v Haagu nad ním probíhá příliš rychle. Označuje proces za politický. Nelíbí se mu přístup médií, mluví o honu na čarodějnice.

Karadžić se cítí neviný a po vzoru Slobodana Miloševića sám povede svou obhajobu. Předpokládá se, že proces bude trvat tři roky. Skotskému soudci Bonomymu tak zbývá asi jen doufat, že se nebude

Karadžić čeká na začátek procesu v Haagu

Foto: archiv

opakovat „divadelní představení“ s bývalým srbským vůdcem Miloševićem, který zvládl natahovat proces na celé čtyři roky podobným způsobem a poté zemřel před vynesením rozsudku.

Podle obžaloby je Karadžić zodpovědný kromě jiného i za masakr v Srebrenici, který je hodnocen jako největší masová vražda v Evropě po 2. světové válce. Roku 1995 se v této muslimské enklávě a zároveň „bezpečnostní“ zóně OSN odehrálo hromadné vraždění místního obyvatelstva. Počet obětí se odhaduje na sedm až osm tisíc.

Navzdory průkaznému Karadžićově podílu na etnických čistkách byl, a mnohdy i je, vůdce bosenský Srbů nacionalisty považován za národního hrdinu. Člověka to trochu překvapí, ale v bělehradských ulicích jsou dodnes k dostání trička, klíčenky i kšiltovky s jeho portrétem.

Příbuzní obětí genocidy doufají ve spravedlivý trest. Otázkou však zůstává, jestli vůbec existuje adekvátní vyrovnání za činy tak nehumánní, jaké byly právě na území bývalé Jugoslávie páchány.

LENKA DAVIDOVÁ

FLEŠ • www.fles.fsv.cuni.cz

Čtrnáctideník Fleš je produktem studentů prvního ročníku žurnalistiky UK FSV

Šéfredaktorka: Eliška Čeřovská

Editori: Eliška Nová, Tomáš Bystrý, Aneta Stefánková, Lucie Nevrlková

Korektoři: Petra Budniková, Kateřina Ciborová, Jan Vávra, Václav Lang

Jan Barák, Andrea Berniová, Vojtěch Bublík, Petra Budniková, Marta Bukovská, Michal Býček,

Tomáš Bystrý, Kateřina Ciborová, Josef Černý, Eliška Čeřovská, Lenka Davidová, Petra Doležalová,

Tereza Drahoňovská, František Géla, Anna Chudobová, Tereza Janíková, Anna Kottová, Václav Lang,

Lenka Lokvencová, Magdaléna Medková, Alena Neubauerová, Lucie Nevrlková, Eliška Nová,

Lukáš Pečeně, Adam Plechatý, Jan Resler, Jana Skopcová, Kateřina Součková, Veronika Šinková,

Aneta Stefánková, Petr Štěpán, Josef Svejda, Jan Vávra

Doktor Jakub Končelík vyhrál volby v senátu

Akademický senát FSV UK závazně zvolil v úterý 20. října Jakuba Končelíka kandidátem na děkana fakulty. Nyní čeká pouze na souhlas rektora Karlovy univerzity Václava Hampla, který ho do funkce děkana má ze zákona jmenovat.

Dvacetiletý senát vybíral pouze ze dvou možností, buď senátoři mohli hlasovat pro Jakuba Končelíka, nebo ho nepodpořit. Druhý uchazeč Petr Uherka na svoji kandidaturu den před hlasováním rezignoval. „Už při podávání své kandidatury Petr Uherka deklaroval určité překážky, které by podle jeho slov byly případně neslučitelné se službou děkana,“ říká Petr Jüptner, předseda akademického senátu. Oficiálním důvodem stažení kandidatury byl Uherkův nevyjasněný odchod od současného zaměstnavatele. Svou rezignaci oznámil v pondělí večer e-mailem a během úterý ji doručil do podatelny fakulty, čímž se stala plně závaznou.

Jakub Končelík získal celkem osmnáct hlasů, dva senátoři pro něj nehlasovali. Rozhodujícím faktorem, který strnul většinu akademického senátu na Končelíkovu stranu, byla především odvaha a otevřenost. „On byl v podstatě jediný, kdo vypracoval nějaký program pro fakultu, který nabídl akademické obci. A to byla odvaha, protože na fakultě se objevovala celá řada různých jmen, o kterých se diskutovalo, jestli budou nebo nebudou kandidovat. Nakonec nikdo nechtěl jít se svojí kůží na trh. Tento kandidát, ať už ho hodnotíme jakkoli, prokázal obrovskou odvahu,“ dodává Jüptner.

O dalších potenciálních kandidá-

tech se uvažovalo až do posledních chvílí. Ještě těsně před hlasováním se objevilo několik nových jmen zájemců, kteří by se v případě neúspěchu Jakuba Končelíka byli ochotni přihlásit do dalších kol výběrového řízení. Akademický senát na tyto pozdní připomínky nebral zřetel, protože od února minulého roku byl podle jeho mínění dostatek času pro každého, aby připravil a podal svoji kandidaturu. „Já jsem na svém programu pracoval od března. Rozhodoval jsem se v podstatě od loňského listopadu,“ říká nově zvolený kandidát na děkana Jakub Končelík. Ten původně očekával, že povede diskuzi s nějakým hlavním, silným kandidátem, který se ale nakonec do voleb nepřihlásil.

V případě, že by v úterním hlasování jediný kandidát nezískal potřebných jedenáct hlasů, které mu zaručily statut kandidáta na děkana, nemohl by se zúčastnit dalšího kola volby. „Spousta kolegů se vyjádřila v tom smyslu, že tady panovala velká očekávání na osobu nového děkana. Já osobně se přiznám, že jsem velká očekávání neměl. Samozřejmě jsem čekal, že kandidátů bude víc, nicméně pohybuje se v reálném světě a já jsem dopředu tušil, že s nimi může být problém,“ říká předseda senátu. Současný stav je podle něj výsledkem fakultní politické kultury, na které je třeba více pracovat.

V tuto chvíli od sebe obě strany, jak kandidát na děkana, tak akademický senát, očekávají zvýšenou snahu o komunikaci a zlepšení atmosféry na fakultě.

ANNA CHUDOBOVÁ

„Fotka Natálky představuje čistý český neonacismus,“ říká oceněný Alexandr Satinský

Do nejužšího výběru Fotografie roku se dostal i snímek ostravského fotografa Alexandra Satinského znázorňující setkání Natálky popálené při žhářském útok s matkou v okamžiku, kdy se dívka probudila z umělého spánku. Autor si nakonec odnesl druhou cenu v kategorii aktualit.

Vzpomenete si na okamžik vzniku oceněné fotografie? Přece jen to musela být velmi náročná a emocionální situace.

Při ocenění Natálky jsem se dostal do intimní situace rodinné tragédie a cítil jsem, že do tohoto rodinného uzavřeného kruhu nepatřím, a proto jsem musel zachovat chladnou hlavu a pracovat co nejrychleji. Po dvou minutách, když jsem se převlékal ze sterilního nemocničního oblečení, jsem si uvědomil celou situaci. Natálka se stala obětí mladých lidí, kteří jsou svými sousedy popisováni jako „hodní kluci“, kteří pomáhají s úklidem chodby nebo s nákupy. V tom okamžiku jsem si uvědomil, že fotka Natálky představuje čistý český neonacismus. Chtěl jsem, aby tuto fotku viděli lidé, kteří mladky hodnotili jako „slušné kluky“.

Bylo vám při rozhodování o účasti v Czech Press Photo jasné, že zašlete přímo tuto fotku? Poslal jste do letošního ročníku více snímků?

Do Czech Press Photo jsem poslal jenom tuto jedinou fotografii.

Kdybyste byl na místě poroty, volil byste stejnou fotografii roku nebo myslíte, že si cenu zasloužil z jakéhokoliv důvodu jiný snímek?

Na místě poroty bych také vybral za fotku roku Obama s Masarykem. Prál bych si, aby jak Czech Press Photo, tak i World Press Photo vyhrávaly optimistické fotky.

Co by podle vás mělo převažovat na oceněných fotografiích - výtvar-

ná stránka nebo informace, naléhavost sdělení?

Myslím si, že u novinářské fotografie by v první řadě měla být poskytnuta naléhavost sdělení, potom informace a nakonec výtvarná stránka. Člověk si musí uvědomit, kolik vteřin čtenář věnuje obrázkům. Noviny nejsou dělané pro odborníky fotografů, ale pro normální konzumenty informací. A proto by fotografie měla být jednoduchá, čistá.

Dá se „naplánovat“ umístění v Czech Press Photo ve smyslu, že fotografové vědí, co na porotu působí? Pravidelně se umísťují soubory se sociální tematikou.

Myslím si, že každý, kdo posílá fotku do soutěže, pomýšlí na umístění. Umístění v Czech Press Photo se ale nedá naplánovat.

Pracujete v deníku, takže se dostanete k různým žánrům. Co zachycujete nejraději?

Nejraději fotím všední situace obyčejných lidí, ale také si odpočívám u sportovní fotografie.

Najdete si čas i na volnou tvorbu?

Ne, protože 24 hodin denně myslíte na fotky, které děláte pro noviny. Ať fotíte tiskovku, Obamu, fotbal nebo počasí, tak se vždycky snažíte udělat ten nejlepší snímek. Nikdy svou práci nechci ojetat.

Jste typ fotografa, který, když už se najde volná chvíle, odkládá fotoaparát, nebo fotíte i mimo práci?

Nikdy nefotím mimo práci, jedenáct měsíců v roce s foťákem spím, o své měsíční dovolené fotoaparát nechci ani vidět. Ale pořád mě strašně baví sledovat práce mých kolegů. Nejvíce si odpočívám a naberu energii, když si prohlížím fotografické obrazy Viktora Koláře, ale to je úplně jiná kapitola fotografie.

• Alexandr Satinský (*1963) se narodil v Ostravě, kde vystudoval gymnázium, po vojně vystřídal různá povolání – pracoval jako topič, metař, soustružník, krmič v ZOO. Fotografování se věnuje od svých 15 let a rád si prohlíží snímky ostatních fotografů. Od roku 1993 je fotoreportérem v ostravské redakci MF Dnes.

FRANTIŠEK GÉLA

Černé penisy na Národní třídě

Výtvarník David Černý vyhrál minulý týden neveřejnou soutěž na fontánu pro pražské Copu Centrum, které má vyrůst nad stanicí metra Národní třída. Jeho nový projekt už ale od začátku budí rozpačité dojmy. Fontána, která má stát ve dvoraně multifunkčního komplexu, bude mít totiž podobu třiceti položtopořených penisů různé velikosti a tloušťky, z nichž má střídavě tryskat voda. Dominantou celého díla pak bude macatý osmáctimetrový penis uprostřed. Nejvíce diskutovanou částí chystaného

bronzového sousoší jsou ale displeje, které chce Černý umístit na všechny údy a na nichž se budou střídát jména politiků. Kontroverzní plastika má být reakcí na současnou politickou situaci, ke které je výtvarník už delší dobu skeptický. David Černý odmítl redakci Fleše uvést jakékoli jiné podrobnosti a nechal se slyšet, že považuje všechny rozhovory za „zlo všech zel“. Slavnostní odkrytí plastiky by se mělo konat zároveň s otevřením Copu Centra zhruba na přelomu roku 2010 a 2011.

JOSEF ŠVEJDA

Czech Press Photo 2009

Letošní hlavní cenu v soutěži Czech Press Photo - titul Fotografie roku - získal Joe Klamar, a to za fotografii s názvem Prezident Barack Obama v Praze. Fotografie zobrazuje sochu T. G. Masaryka a proti němu stojícího Baracka Obamu. Porotci se pro tuto fotografii rozhodli z několika důvodů: zachycuje významné osobnosti, důležitou událost (návštěva Baracka Obamy v Praze) a je formálně a esteticky kvalitní. Autor vítězné fotografie přiznal, že sice plánoval, jak Obamu při jeho návštěvě Prahy nafotí, ale nakonec dopadlo všechno úplně jinak a Joe Klamar stál jinde, než měl. Původně chtěl zachytit Baracka Obamu tak, aby se za ním tyčily věže Prahy. Joe Klamar obdržel kromě ceny – skleněné plastiky s názvem Kříšťalové oko – částku 120 000 korun. Cenu převezme od prezidenta České republiky Václava Klause.

Jednou z dalších cen byl tzv. Grant Prahy. O vítězi této kategorie rozhodoval pražský primátor. Grant získala série fotografií s názvem Autistické děti, jejímž autorem je Milan Jaroš. Držitel ceny Grant Prahy dostane roční stipendium určené na podporu dlouhodobých fotografických projektů, jež nějakým způsobem zachycují hlavní město.

Kromě uvedených ocenění byla také udělena tzv. Cena dětí UNICEF, o níž rozhodovala dětská porota sestavená Českým výborem pro UNICEF. Tuto cenu získal Michael Fokt za fotografii s názvem Tváře libanonských voleb. „Tato fotografie vyjadřuje symboliku voleb, ale i pomíjivost slova demokracie,“ znělo vyjádření dětské poroty.

Vítězná fotografie

foto: archiv

Ceny Czech Press Photo 2009:

Hlavní cena: Fotografie roku

Další kategorie: Aktualita, Reportáž, Lidé, o nichž se mluví, Sport, Každodenní život, Portrét, Příroda a životní prostředí, Umění a zábava. V každé z těchto kategorií bylo kromě prvních tří míst uděleno také čestné uznání.

Ostatní ceny: Cena dětí UNICEF, Grant Prahy Czech Press Photo 2009, Cena Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Sony junior awards, Cena Canon, Cena Nikon, Cena časopisu Digo foto, Cena Academia, Cena Fotonova.

Výsledky soutěže Czech Press Photo vyhlásili porotci soutěže 19. října na tiskové konferenci v tiskovém centru pražského magistrátu. Vítězné práce, ale i další vybrané soutěžní fotografie, budou představeny na výstavě Czech Press Photo 2009 a na internetových stránkách www.czechpressphoto.cz. Ceny budou slavnostně předány 16. listopadu na Staroměstské radnici. Pořadatelé zároveň zahájí výstavu, kterou si zájemci budou moci prohléd-

nout až do 31. ledna příštího roku.

Jednu z cen ovšem dosud nikdo neobdržel, a to Cenu diváků. O tom, kdo ji dostane, rozhodne anketa návštěvníků výstavy a internetu.

Cílem soutěže a následně výstavy je představit veřejnosti události předešlého roku a učinit tak fotožurnalismus více populárním, a zároveň motivovat fotografy k osobnějším přístupům k fotografování.

ANDREA BERNIOVÁ

Josef Čapek tisíckrát jinak

Vernisáž výstavy

foto: archiv

Po dlouhé době je možné si prohlédnout rozsáhlé dílo Josefa Čapka. Výstava, kterou 7. října slavnostně zahájil Václav Klaus, potrvá až do 17. ledna příštího roku v Jízdárně

Pražského hradu a nabízí celkový pohled na tvorbu výjimečného českého umělce. Některá Čapkova díla byla považovaná za ztracená, mnoho z nich bylo naposledy vystaveno po

druhé světové válce, v roce 1946.

Prostory jízdárny nabízí více než 200 olejomalb, nespočet grafik a ilustrací k dětským knížkám, ale i návrhy divadelních scén a přebalů knih. Expozice prezentuje průřez několika směry, které umělce ovlivnily, dýchne na nás kubismus, geometrická abstrakce i naivní umění s vesnickou a dětskou tematikou. Kromě obrazů je možné navštívit i promítací sál, kde dlouhou chvíli ukrať kreslené pohádky O pejskovi a kočičce. Filozofickou rovinu Čapkova myšlení a působení alespoň zkráceně charakterizují úryvky z jeho novinových příspěvků, dopisů a knih.

Největším lákadlem výstavy je fakt, že neobsahuje pouze díla roztroušená po fondech českých galerií, ale přináší i desítky obrazů ze sbírek soukromníků, které se běžně na veřejnosti neobjevují. Jedná se tak o jednu z nejrozsáhlejších Čapkových retrospektiv vůbec.

Expozice, která se do Prahy vrátila po celých třiceti letech, se po ukončení přesune do Východočeského muzea v Pardubicích, kde bude od 3. března do 30. května 2010.

TEREZA DRAHOŇOVSKÁ

Sametovou revoluci připomene dvojice výstav v Karolinu

V listopadu uplyne dvacet let od sametové revoluce, která ukončila dlouhá desetiletí nesvobody a znamenala zásadní změnu pro další vývoj české společnosti. Události podzimu 1989 připomínají dvě současně probíhající výstavy v pražském Karolinu. Výstava Divadlo a revoluce se zaměřuje na dosud neprozkoumanou roli divadel v revolučních procesech. Další expozice dostala název Okupační stávky 68/89 a tvoří ji snímky lékaře a fotografa Přemysla Hněvkovského, které zachycují dění obou revolučních let.

Sametová revoluce bývá spojována především s potlačením studentské demonstrace na Národní třídě v pátek 17. listopadu 1989. Institut umění –

Divadelní ústav – se proto rozhodl v rámci oslav padesátého výročí svého založení uspořádat výstavu Divadlo a revoluce, která by veřejnosti přiblížila úlohu českých a moravských scén v revolučních procesech. „Výstava potvrzuje, že sametová revoluce začala v divadlech, i když to dosud nebylo historicky ani jinak zdokumentováno,“ uvedla v rozhovoru pro Českou televizi kurátorka Martina Černá. Byly to právě umělecké scény, které podnítily pohyb v celé společnosti a staly se informačními a koordinačními centry tehdejšího dění, na což se dnes často zapomíná.

Výstava chronologicky mapuje nejvýznamnější události související

s konkrétním divadlem nebo divadelním souborem od 17. listopadu 1989 až po novoroční představení Smetanova Libuše v Národním divadle, kterého se zúčastnil nově zvolený prezident Václav Havel. Zachycuje založení Občanského fóra v neděli 19. listopadu v pražském Činoherním klubu. Nezapomíná ale ani na mimopražská divadla a věnuje pozornost i plzeňským, ústeckým, brněnským, olomouckým a ostravským scénám.

Současné mohou návštěvníci v Karolinu zhlédnout fotografickou výstavu Okupační stávky 68/89 Přemysla Hněvkovského, jejímž pořadatelem je Univerzita Karlova. Přemysl Hněvkovský začal fotit během studia medicíny

v 60. letech. Oblastí jeho zájmu se stalo zachycení života v každodenních situacích. Výstava Okupační stávky 68/89 přináší dobové obrázky dokumentující spontánní demonstrace na podzim roku 1968 či pietní akce a studentské protesty po smrti Jana Palacha v lednu 1969. Zahnuje také snímky získané na Albertově, Národní třídě a na Univerzitě Karlově během sametové revoluce. Převážně se jedná o málo známé a dosud nepublikované fotografie.

Přemysl Hněvkovský jako lékař a asistent na fakultě často pořizoval snímky právě na akademické půdě. „Využíval jsem znalosti prostředí jednotlivých ústavů I. lékařské fakulty,

studenti mne tolerovali, mohl jsem fotografovat. Vážím si jejich důvěry a velkorysosti, žádného jiného fotografa do posluchárny nepustili. Byl jsem tam ve dne i v noci,“ komentuje autor podmnky, za nichž vznikaly fotografie přímo z prostor Karlovy univerzity.

Každá z výstav přináší odlišný pohled na sametovou revoluci, obě ale jistě oživí vzpomínky pamětníků a přímých účastníků na listopadové události. Mladé generaci mohou zase přiblížit to, co zná jen z vyprávění.

Karolinum, Křížová chodba, Ovocný trh 3, Praha I

20. 10. – 27. 11. 2009, denně 10:00 – 18:00

MARTA BUKOVSKÁ

Fotbalista Marek Jankulovski – Jednou jsi dole, jednou nahoře

Sedmdesát osm zápasů, 6322 odehraných minut a 11 vstřelených branek. Tato statistika působení Marka Jankulovského v reprezentaci se již neobohatí. Levý obránce AC Milán kariéru v národním dresu po nepovedené kvalifikaci o MS 2010 ukončil.

V únoru roku 2000 se Marek Jankulovski dočkal pozvánky, po které touží většina fotbalových profesionálů. Rodák z Ostravy byl povolán do seniorského národního týmu pro přípravný turnaj v Hongkongu před evropským šampionátem. Premiérový start v reprezentačním dresu si připsal proti mexickému výběru. V červnu 2000 byl hráč ostravského Baníku nominován také na Euro, kdy o místo v týmu připravil takové hráče jako Ivo Ulička, Reného Wagnera či Miroslava Baranka. „Myslel jsem, že si ze mě dělají legraci. Nic jsem netušil, přišlo to nečekaně. Mám obrovskou radost,“ uvedl tehdy po zveřejnění nominace mladík ze severní Moravy.

Mistrovství Evropy v Nizozemsku a Belgii nedopadlo pro český výběr lépe, ale Marek Jankulovski na sebe poprvé upozornil. Konkrétně vedení italského klubu z Neapole, který trénoval Zdeněk Zeman. Jankulovski se tedy v létě 2000 stěhoval z Baníku Ostrava na Apeninský poloostrov, kde postupem času vystřídal Neapol, Udinese a nyní hájí barvy milánského AC.

Euro 2000 přineslo pro levého beka

zlom v reprezentační kariéře, jelikož se po vystoupení na turnaji stal základním stavebním kamenem národního výběru. Ale byl to také Jankulovski, který se podílel na neúspěšné kvalifikaci o MS 2002. V odvetném utkání baráže s Belgií fauloval v pokutovém území a po penaltě se z postupu radoval soupeř.

Po zpackané baráži přišel další pokus o vstupenku na velký turnaj. Svěřenci Karla Brücknera ohromili celou Evropu rekordní šňůrou vítězných zápasů a na samotném evropském šampionátu v roce 2004, jenž se konal v Portugalsku, vybojovali bronzové medaile. „Mám spoustu krásných vzpomínek, ale na Euro v Portugalsku jsou asi nejhezčí,“ pronesl vítěz Ligy mistrů ze sezóny 2006/2007.

Další velký fotbalový sen si Jankulovski prostřednictvím reprezentace splnil v létě 2006. Po napínavé kvalifikaci a následném reparátu v baráži proti Norsku se čeští fotbalisté probíjeli na mistrovství světa v Německu. Výběr České republiky však v zemi našich západních sousedů příliš neoslňl. Úvodní zápas sice Češi vyhráli, ale následně si připsali dvě porážky a jeli domů. „Škoda, myslím si, že tahle hráčská generace na úspěch měla,“ poznamenal po prohraném utkání s Itálií Jankulovski.

Stejně neúspěšně jako světový šampionát 2006 skončilo pro české hráče

další Euro. Tentokrát se v roce 2008 evropské fotbalové velmoci střetly v Rakousku a Švýcarsku. Marek Jankulovski už v pozici zkušeného a klíčového hráče nezabránil smutnému konci ve skupině. V posledním utkání vedli Češi 2:0 nad Tureckem, ale závěrečný kolaps je připravil nejen o tři body do tabulky, ale také o postup. „Pár minut před koncem jsme vedli dva nula. Věřili jsme, že na turnaji dojdeme daleko. Ale během patnácti minut bylo všechno pryč. Sbalili jsme se a jeli domů,“ vzpomíná Marek Jankulovski, který již po tomto turnaji koketoval s myšlenkou, že se s reprezentačním dresem rozloučí.

Poslední kapitolou v reprezentační kariéře Marka Jankulovského byla kvalifikace o MS 2010, které bude v červnu příštího roku hostit Jihoafrická republika. Čeští hráči i přes příchod trenéra Ivana Haška na závěr kvalifikace do Afriky nepostoupili a Marek Jankulovski po posledním utkání se Severním Irskem pověsil reprezentační dres na pomyslný hřebík. „Přepadl mě smutek, už si nikdy nezaspívám hymnu,“ litoval po demisi Jankulovski.

Národní mužstvo tak opustil další velký hráč, majitel bronzové medaile z ME 2004, vítěz Ligy mistrů, střelec 11 reprezentačních branek, hráč slavného AC Milán, Marek Jankulovski.

MICHAL BÝČEK

Elegantní Marek

Foto: archiv

Fotbalová reprezentace získala nového trenéra

Michal Bílek, bývalý asistent Ivana Haška na lavičce české fotbalové reprezentace, se v úterý 20. října stal novým trenérem fotbalistů Česka.

Ctyřiačtyřicetiletý Bílek, jehož největší trenérskou zkušeností bylo dosud angažmá ve Spartě, je již čtvrtým mužem, který se letos v této pozici objevil. Zvolil jej výkonný výbor fotbalového svazu na návrh předsedy Ivana Haška, a to jednohlasně.

Předseda svazu dal navíc najevo, že Bílkovi naprosto věří. Vyjádřil se i k nedůvěře veřejnosti, která Bílka provází,

když fanoušky poprosil, aby trenéra hodnotili až podle výsledků.

Nový kouč uvedl, že se bude snažit reprezentaci omladit a zvýšit podporu fanoušků pro český tým po zpackané kvalifikaci na MS do Jižní Afriky. J a k o svého asistenta představil Bílek trenéra Jablonce Františka Komňackého. Jeho dalšími pomocníky budou Luděk Klusáček a Dušan Fízel.

První zkušební reprezentaci čeká v listopadu na turnaji v Dubaji, na prosinec se plánuje přátelské utkání s Argentinou.

LUKÁŠ PECENÉ

„Hráči lakrosu jsou jako bizoni,“ říká režisér reklam a filmů Jakub Kohák

Lakros je fakt tvrdá hra

Foto: archiv

Láska, Agresivita, Kreativita, Radost, Odvaha, Síla. Tato hesla ho charakterizují, tyto ctnosti si žádá. Vyjměte úvodní písmena a dostanete jeho název. Lakros. Sport budoucnosti.

V pátrání po jeho minulosti se musíme vrátit o pár stovek let zpět do Severní Ameriky, do okolí kanadského města Toronto, do osady indiánského kmene Irokézů. Zde, v oblasti Velkých jezer, lakros pravděpodobně vznikl. Lakros, irokézštinou tzv. BAGGAT-WAY, v doslovném překladu „Malý bratr války.“ Hra, která sloužila indiánům k udržení kondice a k vyřešení válečných sporů.

Postupem času se z původního indiánského lakrosu vyvinulo několik variant této hry: field lakros, mužský i ženský, a především kanadská agre-

sivní odnož zvaná boxlakros. A právě ta nejvíce učarovala hráčům v České republice.

Rychlejší než fotbal, tvrdší než hokej. Takový slogan ho od počátku provází a takový boxlakros zkrátka je. Sport, který si každým rokem nachází v ČR stále více příznivců. Dva týmy, dvě branky. Cílem je dostat tvrdý kaučukový míček pomocí lakrosové hole do soupeřovy branky. Hraje se na hokejovém hřišti hrubým časem 4x15 minut. A další limitující pravidla? Téměř žádná nejsou.

Je to sport velmi tvrdý a bolestivý, přesto však férový,“ říká Jakub Kohák, renomovaný český režisér a vlastními slovy „čeledín od filmu“, který kouzlu boxlakrosu propadl také. A hned zodpoví i otázku ohledně vybavení. „Do začátku postačí tenisky, lakroska, hel-

ma podobná hokejové, brnění všeho druhu a v neposlední řadě notná dávka odvahy,“ dodává s drobným úšklebkem. Jeho slova nelze brát na lehkou váhu. Kohák sám totiž absolvoval několik tréninkových jednotek s radotínskými LCC Custodes, několikaletými mistry České republiky. Z nich se Jakub zotavoval ještě několik dlouhých dní a dodnes mluví o tamních hráčích jako o bizonech.

Veškeré boxlakrosové dění v České republice se koná pod hlavičkou Národní boxlakrosové ligy NBLL. Ta v říjnu odstartovala jubilejním 15. ročníkem a nese se ve znamení několika novinek. „Poprvé v historii NBLL přivítáme dva zahraniční účastníky, tým Bratislava Bets ze Slovenska a rakouský LC Vídeň,“ hrdě sděluje vedoucí soutěže Roman Pokorný. „Ale především se opět po roce vrátíme k systému tzv. Finálové série. V té se utkají dva nejúspěšnější týmy v sérii hrané na tři vítězná utkání,“ dodává Pokorný.

JAN BARÁK

Ruští žurnalisté – autocenzura nebo život

Obyvatelé Ruska opět přestávají věřit tomu, co čtou. Tento fakt byl jedním z hlavních předmetů filmově-debatního cyklu „Máte právo vědět“, tentokrát s podtitulem „Svoboda slova v Rusku – tři roky po vraždě Anny Politkovské.“

Diskuze se uskutečnila ve čtvrtek 15. října v prostorách nové Národní technické knihovny v Praze 6. Pořadatelé zahájili večer investigativním dokumentárním filmem „Vraždy v ruských novinách“, který v roce 2003 natočil britský režisér Paul Jenkins. „Politici z různých zemí jezdí do Kremlu rádi. Nikdo o tuto možnost nechce přijít, a tak o těchto otázkách raději nemluví. To je také důvod, proč tento film zařazujeme.“ Nízkoorozpočtový snímek zachycuje situaci ruských nezávislých reportérů, kteří denně čelí výhrůžkám ze strany drobných podnikatelů. Režisér ukazuje situaci i z pohledu příbuzných, kteří

jsou dobrým příkladem toho, že zabít profesionálního novináře má často daleko větší dopad, než se na první pohled zdá. Po projekci následovala zhruba dvouhodinová diskuze, jejímž hostem byl i dopisovatel deníku Novaja Gazeta Arkádij Babčenko.

Současné Rusko je podle newyorského Výboru pro ochranu novinářů jednou z nejnebezpečnějších zemí pro žurnalisty. V letech 1996 až 2006 bylo zaznamenáno na 23 zavražděných novinářů, řada z nich v Čečensku. Většina případů nebyla dosud objasněna. „Vraždy se stále opakují a jejich počet narůstá. Všechny tyto případy patrně nebudou vyřešeny, jelikož vláda nemá zájem na tom, aby se tak stalo,“ popsala stávající situaci odbornice pro demokracii a lidská práva Irena Seborfan. Většina sdělovacích prostředků je pod dohledem vládních činitelů, kteří často zasahují jednorázo-

vě, jak tomu bylo například u vraždy Anny Politkovské. Situaci také komplikuje absence nezávislých soudů, které spadají do sféry vlivu mocného Kremlu. Nezávislé deníky jako Novaja Gazeta či Togliaty tak mají minimální šanci v boji proti této instituci, kde vstupují do hry politické machinace. Jeden z hostů upozornil: „Neustálé utužování pravidel spolu s počtem obětí vede k jediné věci: horší než jakákoliv cenzura je autocenzura, lidé nemluví, nepíší, protože nechtějí skončit jako kolega Sidorov, Ivanov, Politkovská či Čečenka Estěmirovová. Tyto vraždy jen potvrzují názor, že člověk může říct cokoli, ale občas je lepší mlčet.“

Celou akci ukončil Arkádij Babčenko slovy: „Svoboda slova v Rusku je absolutní, jelikož slovo novináře nemá žádnou váhu.“

MAGDALENA MEDKOVÁ

Foto: archiv